

Katter som inte vill hanteras

Grattis till din nya familjemedlem och stort tack för att du väljer att hjälpa en katt som inte vill hanteras. I detta dokument har vi samlat tips på hur ni på bästa sätt kan få en så bra start som möjligt på ert liv tillsammans baserat på de 25 år av erfarenhet som Kattjouren har. En katt som inte vill hanteras anpassar sig väl till livet som en familjemedlem samtidigt som han eller hon har särskilda behov och det finns risker som inte finns för andra katter. Det är därför viktigt att hjälpa sin nya familjemedlem att må så bra som möjligt och ge honom eller henne de bästa förutsättningarna möjligt för att anpassa sig till sin nya familj och livssituation.

Det kan finnas olika anledningar till att en katt inte vill hanteras såsom trauma, smärta, brist på vana av umgänge med människor, ny miljö och/ eller nya människor. Även katter med en god grundtrygghet och som i normala situationer vill hanteras kan i specifika situationer ha en ovilja till detta, exempelvis vid medicinering eller hos veterinären. En katt som tidigare velat hanteras och nyligen flyttat till ett nytt hem kan även denne ha en ovilja att hanteras under en övergångsperiod medan katten acklimatiserar sig. Vissa katter kan ha en ambivalent inställning till att hanteras på grund av en brist på grundtrygghet, och exempelvis låta sig hanteras endast ibland.

Inför välkommandet av din nya familjemedlem

Inför att din nya familjemedlem anländer finns en del saker att förbereda. En katt som inte vill bli hanterad måste bo på en avgränsad yta som dessutom är avskild från den blivande kattkompisen tills dess att katten acklimatiserat sig hos er. Denna yta behöver, utöver att uppfylla jordbruksverkets riktlinjer för hållande av katt, även ha lämpliga gömställen för katten. Exempelvis kan flyttkartonger ställas upp och ned med en urklippt öppning i ena kortsidan, detta blir ett mörkt och tryggt krypin för katten där denne kan dra sig undan när han eller hon så önskar. Gömställen bör finnas utspritt i rummet så att katten vågar utforska och har nära till nästa krypin. Innan katten kommer så är det viktigt att ta bort lösa föremål som krukor, speglar och prydnadsföremål så katten inte råkar välta dessa och blir rädd eller skadar sig. Kontrollera att en eventuell ventil är försatt och inte öppen. Ska katten vara i ett kök eller badrum så kontrollera att katten ej kan komma in och fastna bakom maskiner eller inredning.

Katter är naturligt renliga och brukar instinktivt vilja gräva ned sina bestyr, vid stress kan dock revirmarkering förekomma. En katt som är stressad och inte vill bli hanterad kan kissa på sådant som luktar människa, exempelvis säng eller soffa. Om katten ska vara i ett rum där den typen av möbler finns är det viktigt att använda plastad frotté så att möblerna inte förstörs (Ikea har en variant som kallas ”Frossört”).

Feliway ska alltid användas i ett uttag tills dess att katten acklimatiserat sig, sätt i adaptorn 24 timmar innan din nya familjemedlem anländer så den hinner få full effekt. Om katten är nervös eller stressad i samband med flytten bör Zylkene ges under en övergångsperiod enligt instruktionerna på förpackningen.

Om kattlådan har tak så ska detta tas av de första dagarna tills dess att katten lärt sig var lådan finns och att den är ofarlig. Sanden i lådan ska vara en vanlig doftfri sand och alltså varken vara pellets, kristallsand eller liknande. Vill ni ha en annan typ av sand längre fram kan ni successivt byta när katten acklimatiserat sig. Både låda och matskålar ska stå i anslutning till ett eventuellt krypin som katten valt men inte i direkt anslutning till varandra. Rummet ska inte vara fullt upplyst utan endast hållas med dagsljus.

Nu är du redo för att välkomna din nya familjemedlem!

När din nya familjemedlem anlänt

Det är viktigt att persienner är neddragna när katten släpps ut ur sin transportbur och gärna även den första natten. Detta för att undvika att katten skadar sig genom att hoppa mot fönstret. Självklart ska inte persiennerna fortsätta vara neddragna när katten hittat en trygg plats i rummet, tillgång till dagsljus och att kunna titta ut är viktigt för kattens välmående. Ha fönster stängda eller väl förseglade med låsanordning, katter kan ta sig ut genom smalare springor än vad som verkar möjligt.

Det absolut viktigaste att ha med sig när ni nu inleder livet med er nya familjemedlem är att det kan ta tid. Ni behöver ha tålamod, mer tålamod än ni kanske trott. Där kommer att vara tillfällen då ni inte ser er katts framsteg och undrar om kanske just er katt aldrig kommer att vilja låta sig hanteras. Detta är normalt! Vissa framsteg kan vara väldigt stora för er katt medan de för er verkar obetydliga.

Det är inte ovanligt att en katt efter flytt väljer att hitta ett krypin att gömma sig på, detta oavsett om katten tidigare låtit sig hanteras eller ej. Det är viktigt att ge katten den tid katten behöver samt att låta katten utforska sitt nya hem i sin egen takt. Ofta börjar katten med att utforska på natten när ni sover och hemmet är lugnt, det kan därför verka som att katten inte rör sig från sitt krypin. Om katten väljer att gömma sig i början är det viktigt att ni kontrollerar låda, mat- och vattenskålar så att katten äter, dricker och utför sina behov. I samband med flytt så kan det ta upp till ett dygn innan en katt kommer igång med att äta, dricka samt utföra sina behov, vilket inte är anledning till oro. Om det gått mer än ett dygn behöver ni kontakta veterinär.

Det är viktigt att ni är observanta på olika tecken på att katten inte mår bra, detta eftersom det kan vara lättare att missa att en katt mår dåligt om katten inte vill vara nära er. Några tecken att vara observant på är om katten kissar fel, har blod i urinen, kissar lite med ofta, har ovanlig färg på urinen eller avföringen, dreglar, gnisslar tänder, slickar sig mycket om

munnen, smackar, kräks, har diarré, får sämre aptit, går undan mer än vanligt, haltar eller verkar tröttare än vanligt, har rinnande eller kletiga ögon, skakar upprepat på huvudet, lägger huvudet på sned, kliar sig mycket, tvättar sig ovanligt mycket eller har kala fläckar i pälsen. Om en katt visar något av dessa tecken som kan innebära att katten mår dåligt är det viktigt att genast kontakta veterinär för rådgivning och utredning.

När din katt behöver åka till veterinären

Om en katt inte vill hanteras även när det gått en tid efter flytt så kan ni behöva ta första steget till att interagera med katten, det är då viktigt att undvika häftiga rörelser eller höga ljud. Ni kan sträcka fram en knuten hand så att katten får lukta, fingrar kan ibland associeras med klor. Det är viktigt att inte stirra katten i ögonen utan att blinka långsamt och ibland vända bort huvudet eller blunda en stund, detta visar katten att ni är välvilligt inställda. Det är även bra att spendera tid i rummet där katten finns utan att gå fram till katten, man kan exempelvis läsa en bok eller prata i telefon i en lugn ton, detta vänjer katten vid er och lär katten att ni är ofarliga. Leksaker på pinnar, exempelvis vippor, eller leksaker i snören är bra att använda för att aktivera sin katt och interagera med denne innan katten vill låta sig hanteras. Det är dock viktigt att lägga undan leksaken sedan så att katten inte råkar få snöret om halsen eller på annat sätt skadar sig.

När katten ska lära känna sin nya kattkompis bör katten ha hunnit bli mer avslappnad kring er. Det är viktigt att katterna introduceras på ett ansvarsfullt sätt och att processen får ta tid så den sker i katternas egen takt. Det är bra att börja med att lägga in något från vardera katt, exempelvis en filt, hos den andra katten så att de vänjer sig vid varandras dofter. Sedan är det bra att sätta upp kompostgaller i dörröppningen så att katterna kan se varandra och lukta på varandra men fortfarande vara avskilda. En dörr av kompostgaller byggs lätt ihop med buntband och hängs på gångjärnen eller fästs med krokar. Tänk på att gallerdörren behöver täcka hela dörröppning i och med att katter är fenomenala på att klättra och på att ta sig igenom trånga utrymmen. Prova använda positiv förstärkning och ge katterna beröm samt godis på vardera sida om dörren. När katterna visar att de är nyfikna på varandra utan att längre fräsa eller morra kan dörren öppnas och katterna träffas under uppsikt.

Om en katt inte vill hanteras bör kastrering vänta tills dess att katten vill hanteras, detta på grund av att det är viktigt att ni kan kontrollera att såret läker som det ska och att tratt kan användas utan att katten stressas onödigt. Om det av någon anledning är nödvändigt med kastrering innan katten vill hanteras så välj en veterinär som kan utföra flanksnitt på honkatter, detta innebär inte samma belastning på såret och innebär en snabbare återhämtning. När katten ska fångas in rekommenderas en klämbur som öppnas både i taket och på kortsidan. Dessa är lättare att få in katten i och innebär mindre stress hos veterinären, katten kan med fördel även vägas i buren. Veterinären behöver informeras om att

katten inte vill hanteras så att stygnen sys med en tråd som faller av efter en viss tid, detta gör att katten slipper återvända till veterinären för stygntagning vilket blir en onödig stress för katten. Veterinären behöver även påminnas om att katten inte ska få trätt på sig då detta blir en väldigt stor stress för katten. Oavsett om katten kastreras eller ej så ska katten chipmärkas och registreras eftersom risken att en katt som inte vill hanteras springer bort är större. Om er katt behöver medicineras eller få annan vård kan alternativa metoder behöva implementeras för att göra detta. Till att börja med så bör veterinär konsulteras, viss antibiotika med långtidsverkan kan exempelvis injiceras av veterinär vilket kan göra att katten slipper medicineras dagligen av sitt hem. Det finns även vissa typer av mediciner som smakar mindre illa och kan blandas i maten. Om katten behöver få i sig medicin som inte är välsmakande och som inte kan ersättas med en långtidsverkande injektion så bör easy pill användas, sedan kan tabletten som är inlagd i easy pill med fördel rullas in i någon form av kattgodis i pastejform.

Innan en katt som inte vill hanteras ska transporteras är det viktigt att spraya buren katten ska färdas i med Feliway, detta ska göras ca 30 minuter innan avfärd. Buren ska sedan stängas ordentligt och göras fast ytterligare med spännband eller liknande anordning. Buren fästs i bilen med bilbälte och en tunn filt ska läggas över buren.

Vi önskar er all lycka till!